

Norrtåg AB Styrelseprotokoll

Den 19 september 2019, Rosersbergs slott, Stockholm

§ 714–§ 726

Närvarande

Stig-Lennart Karlsson	Region Västerbotten
Thommy Bäckström	Region Västerbotten
Anders Öberg	Kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten
Elvy Söderström	Kollektivtrafikmyndigheten Västernorrland
Per Wahlberg	Kollektivtrafikmyndigheten Västernorrland (ersättare)
Jonny Lundin	Kollektivtrafikmyndigheten Västernorrland
Johannes Andersson	Region Jämtland Härjedalen (ersättare)

Övrigt närvarande men ej delaktiga i beslut

Maria Högländer	Norrtåg AB
Olle Tiderman	Norrtåg AB
Joakim Berg	Norrtåg AB
Annika Garpefjäll	Norrtåg AB

Förhinder

Amanda Jonsson	Region Jämtland Härjedalen
Anton Hammar	Region Jämtland Härjedalen
Nils-Olov Lindfors	Kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten
Lenita Ericson	Kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten (ersättare)
Erik Bergkvist	Region Västerbotten (ersättare)

Ordförande Elvy Söderström

Sekreterare Maria Högländer

Justerare Thommy Bäckström

Styrelsemöte Norrtåg AB 2019-09-19

§ 714 Val av protokolljusterare

Styrelsen beslutar att utse Thommy Bäckström som justerare

§ 715 Tjänstgörande ersättare

Mötet beslutade att Johannes Andersson tjänstgör som ersättare för Anton Hammar

§ 716 Föregående mötesprotokoll

Styrelsen beslutar att lägga föregående mötesprotokoll till handlingarna

§ 717 Inköp av dragfordon Multifunktionshall, bilaga 1

Olle Tiderman redogjorde för behovet att upphandla ett dragfordon till multifunktionshallen. Fordonets funktion är att flytta strömlösa fordon vid t ex svarvning eller fordons haverier. Kostnaden för anskaffningen har funnits med i den ursprungliga kalkylen, men kan inte kopplas till investeringen i fastigheten utan måste hanteras direkt av Norrtåg AB.

Styrelsen beslutar att uppdra till VD att starta upphandling av dragfordon

§ 718 VD info

Återrapportering av uppgradering och finansiering ERTMS

Bolagets VD rapporterade att återkopplingen från Trafikverket, efter senaste mötet för ett år sedan, har varit liten. Några mail och telefonsamtal som inte utmynnat i några konkreta besked kring finansiering av Norrtågs AB merkostnader för ERTMS. Styrelseordförande tog ansvar för att återta kontakten med Trafikverkets GD.

Återrapportering avseende avtal med INAB

Vid granskning av kalkylerna med den upphandlande entreprenören har vissa fördyringar identifierats jämfört med ursprungskalkylen. Efter förhandling med INAB är man nu öppen för att förlänga avskrivningstiden, vilken har en gynnsam effekt på den årliga kostnaden. Utformning av avtal pågår och beräknas vara klart i december 2019.

Återrapportering av status i diskussionerna med Trafikverket om den fortsatta statliga medfinansieringen

Trafikverket inväntar höstbudgeten och förväntas lämna besked under oktober om statlig medfinansiering för Norrtåg AB from 2021-08-01.

Återrapportering av utredning av effekten av nya skatteregler avseende möjligheten att göra ränteavdrag och dess påverkan på hyreskostnad

Bolaget har med hjälp av nuvarande revisionsbolag PwC gjort en fördjupad granskning av regelverket och dess skattekonsekvenser. Den mest troliga utfallet att gå vidare med är att den finansiella risken måste ligga hos respektive region och ett operationellt leasingavtal ska träffas mellan regionen och Norrtåg AB och vidare till operatör. Utredning fortgår och målsättning är att innan utgången av 2019 träffa nya hyresavtal med AB Transitio och vidare hela hyreskedjan.

Information om Botniabaneavtalets effekt på finansieringen

VD informerade kring förutsättningarna för biljettgiltighet på andra operatörers tåg inom Norrtågssystemet samt redovisar statens tolkning av Botniabaneavtalet och dess finansiella konsekvenser för regionerna när SJ kör fler turer. Inför tågplan 2020 förtätas trafiken av Norrtåg mellan Umeå–Sundsvall ytterligare, vilket medför fler avgångar för resenärer att åka med.

Styrelsen godkänner rapporterna.

§ 719 Ekonomi tertial 2, kvalitetsgenomgång och Utvärdering av Norrtågsförsöket, bilaga 2 och 3

Ekonomi

Utfallet för tertial 2 2019, visar på variationer mellan kostnadsslagen till följd av stora banarbeten under maj och juni samt en fortsatt gynnsam utveckling av elpriset. I det stora hela ligger utfallet i samma nivå som budget. Prognostiserad utfall för 2019 bedöms ligga på samma nivå som budget 2019.

Lagstadgad information samt skatter och avgifter

Bolaget har under året inkommit med all lagstadgad information till berörda myndigheter samt betalt skatter och sociala avgifter i god ordning och i tid.

Kvalitet/utvärdering av Norrtågsförsöket

Annika Garpefjäll redovisade utvärdering av Norrtågsförsöket etapp 3, i enlighet med avtal om Norrtågsförsöket med Trafikverket. Utvärdering har gjorts i samråd med Trafikverket och ÅF Infrastruktur. Utvärdering av trafiksystemet för tiden 2013–2019 visar hur Norrtågstrafiken har bidragit mycket positivt till att uppnå de transportpolitiska målen, i form av funktions- och hänsynsmålet. När det gäller funktionsmålet har Norrtågstrafiken bidragit till ökad tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet. Norrtåg erbjuder ett brett utbud av modern tågtrafik, med betydligt kortare restid i många relationer jämfört med bil och buss. Detta har bidragit till att överbrygga obalanser i arbetsmarknadens funktion och till att utveckla arbetsmarknadssamspel på olika sträckor i Norrtågssystemet. Norrtågstrafiken har möjliggjort överflyttning av betydande mängder persontrafik från bil, buss och flyg till tåg, vilket har medfört minskade koldioxidutsläpp samt minskade luftföroreningar och därmed bättre klimat, miljö och hälsa. Ackumulerat för perioden 2013–2018 värderas de positiva miljö-, klimat- och trafiksäkerhetseffekterna av Norrtågstrafiken till i storleksordningen 200 miljoner kronor.

Vidare presenterades utfallet för trafiken ack 2019-08-31 som visar på en förbättrad trafikkvalitet och en positiv resandeutveckling med 9% jämfört med föregående år.

Styrelsen godkänner rapporterna.

§ 720 Fordon och Teknik

Multifunktionshallen

Bygget av den nya multifunktionshallen pågår sedan 3 augusti 2019. Målsättningen är att anläggningen delvis ska tas i bruk runt den 1 februari 2020 och vara helt klar i april samma år. Anläggningen kommer bland annat att innehålla hjulsvärv, fordonstvätt samt avisningsanläggning.

Fordon

Norrtågs fordonsflotta är basen för all trafik och några av de viktigaste pågående processerna är:
- Tre nya fordon förväntas bli levererade runt årsskiftet 2019–2020. Två av dessa ska gå i trafik, varav

- ett på Haparanda-Luleå, ett på Umeå-Sundsvall och det tredje ska bli ett reservfordon för hela flottan.
- Stora utmaningar med dieselfordonen har lett till omfattande trafikstörningar och frågan hur förbättringar kan åstadkommas utreds för närvarande.
 - Hjulprojektet X62 har varit mycket lyckosamt, främst tack vare väl planerade förebyggande svarvningar och ett kvalitetsarbete kopplat till detektorer som kan ge tidiga besked om fel.
 - Förlängd livslängd på X11 blev konsekvensen av beslutet om att skjuta upp införandet av signalsystemet ERTMS på sträckan Boden-Luleå ytterligare minst tre år.
 - Stora utmaningar väntar under perioden 2019–2023 beroende på en omfattande underhålls- och ombyggnadsperiod för ERTMS som Norrtåg tvingas till.

Vinterförberedelser

Vinterperioden närmar sig och förberedelser pågår på flera fronter. Flera av de beslut som togs efter vintern 2018 håller fortfarande på att genomföras, till exempel byggnationen av multifunktionshallen och ombyggnationen av fronter. Andra som till exempel förändrat underhåll och en mer omfattande avisning är genomfört och har redan fått genomslag. Dialogen med Trafikverket kring vinterunderhåll och andra förutsättningar pågår.

Styrelsen godkänner rapporteringen

§ 721 Trafik och infrastruktur

T20 trafikstart december 2019

Den nya tidtabellsperioden T20 inleds 15 december 2019 och har precis fastställts av Trafikverket. Jämfört med den ansökan som lämnades in i april är den stora förändringen att trafiken på Storlien-Sundsvall inte får den sökta taktidtabellen beroende på att vissa investeringar inte har hunnit genomföras. Vidare att en trafikökning kommer att ske på Umeå-Sundsvall från och med augusti tack vare den fordonsanskaffning som håller på att genomföras. I övrigt är det fråga om mindre justeringar och anpassningar.

T21 trafikstart december 2020

Parallellt har arbetet med kommande tidtabellsperiod T21 startat upp med fokus på följande större förändringar:

- Trafikstart Haparanda–Boden–Luleå i april 2021
- Umeå–Sundsvall, översyn av trafik och samordning med SJ:s delvis parallella trafik
- Noden Boden, översyn av trafik av den viktiga nodfunktionen och samordning med SJ:s delvis parallella trafik
- Mittbanan, införande av takttrafik

Internationell trafik och nattåg

Norrtåg är också engagerade i flera utvecklingsprojekt och parallella trafikfrågor

- Framtida trafikering mot Finland i anslutningspunkt Haparanda
- Framtida trafikering mot Norge i anslutningspunkt Storlien
- Pågående nattågsupphandling med delvis parallell, samhällsupphandlad trafik

Infrastrukturen

En förutsättning för trafiken är att infrastrukturen utvecklas och vidmakthålls i acceptabelt skick. Norrtåg engagerar sig därför i flera utvecklingsprojekt som pågår.

- Lycksele–Hällnäs: dialog om framtida elektrifiering och den nya mötesstationen i Åmsele samt en utredning om framtida trafikupplägg på denna bana.
- Storlien–Sundsvall: flera stationsdiskussioner pågår kring t ex Östersund V och Näliden. Inom ramen för utvecklingsprojektet Mittstråket genomförs nu också flera mindre satsningar på infrastrukturen som förväntas vara viktiga för Norrtåg.

- Norrbottenbanan Skellefteå–Umeå har påbörjats för sträckan Dåva–Umeå och det finns politiska beslut för att hela sträckan Skellefteå–Umeå ska byggas. Det finns stora oklarheter kring tidpunkt för när banan ska vara klar, men bedömningen verkar vara inom perioden 2026–2030. Norrtåg har därför inlett ett arbete kring framtida trafikupplägg och fordonsval.
- Punktlighet är framförallt i norr ett problem som skapar kvalitetsbrister. Kvaliteten på växlar, signalsystem och andra tekniska förutsättningar är mycket problematisk och Norrtåg är i dialog med parterna för att åstadkomma förbättringar. Antalet banarbeten är stort och medför både stora trafikala utmaningar, men också stora ekonomiska konsekvenser för Norrtåg.

Trafikeringsutredning

2006 gjordes en stor trafikeringsutredning för norra Sverige av Intresseföreningen Norrtåg. Den låg sedan till grund för det trafiksystem som sedan beslutades och slutligen blev Norrtågstrafiken. Norrtåg bedömer nu att det finns ett behov av att göra motsvarande utredning avseende Norrtågs trafikområde utifrån alla de förändringar och nya förutsättningar som har skapats. Utgångspunkten bör vara ett samarbete mellan de fyra nordliga länen och andra berörda parter i syfte att skapa ett bra beslutsunderlag för parterna att kunna använda vid beslut för den framtida inriktningen för tågtrafiken i norra Sverige.

Styrelsen godkänner rapporteringen och uppdrar till VD att påbörja en trafikutredning för framtidens trafikupplägg för Norrtåg.

§ 722 Kommunikation och Varumärke

Joakim Berg redogjorde för hur Varumärket Norrtåg publicerats i olika sammanhang hos press och sociala medier. Kampanjen Tågsemesterkort som Vy Tåg körde under sommaren har fått stor publicitet i olika sammanhang både i sociala medier, men även i press. Kampanjen var ett bra exempel på att synliggöra Norrtågsland och varumärket. Vy tåg kommer under vintern att fortsätta med olika kampanjer runt skidtävlingar och så kallade hockeytåg. Pressen har även uppmärksammat Bodenpendeln och de stora banarbeten som pågår.

Inför 2020 kommer Multifunktionshallen att invigas och Norrtågstrafiken firar 10 år och bolaget planerar att uppmärksamma detta med operatör.

Styrelsen godkänner rapporteringen och uppdrar till VD att planera en invigning av multifunktionshall och tioårsjubileum.

§ 723 Riskanalys – uppföljning

Risken bedöms utifrån dels hur aktuell den är (risknivå) och dels vilken effekt ett utfall av risken skulle ha på bolaget (effekt). Skalan är 1–5 där 5 är stor risk eller effekt.

	190522		190919	
	Risk	Effekt	Risk	Effekt
1. Resenären				
1.1 Olyckor	1	5	1	5
2. Utbud				
2.1 Infrastruktur	3	3	3	3
2.2 Fordonstekniska störningar	3	3	3	3
2.3 ERTMS	3	3	3	4
2.4 Kapacitet underhåll och fordon	2	4	2	4
3. Varumärke				
3.1 Konkurrens	3	2	3	2
3.2 Varumärke	3	3	3	3
4. Styrning och finansiering				
4.1 Minskad statlig finansiering	4	5	4	5
4.2 Ägarnas finansiering	2	4	2	4
4.3 Stabilitet hos operatör	2	4	2	4
4.4 Förändrade kostnader för infrastruktur och ERTMS	4	4	4	4
4.5 Ny lagstiftning	1	1	1	1
4.6 Organisation	2	3	2	3

Styrelsen beslutade att öka effekten för punkt 2.3 ERTMS, då tidsplanen kan bli förskjuten. I dagsläget finns det risk att upphandling av ombordssystem är försenat, samtidigt som en förskjuten tidsplan för leverans av Regina från UL kan innebära att tidsplanen med uppgradering av alla fordon innan november 2020 inte efterföljs, vilket kan medföra att vi måste reducera trafik hösten 2020.

§ 724 Kommunalt ändamål

Kommunalt ändamål

Kommunala bolag ska årligen pröva om verksamheten har bedrivits i enlighet med fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter i bolagsordningen. Prövning av detta sker regelbundet av lekmannarevisionen, men även styrelsen ska intyga att verksamheten har bedrivits i enlighet med ovan.

Styrelsen har prövat och intygar att det kommunala ändamålet och befogenheter finns i bolagsordningen och bolaget arbetar därefter.

§ 725 Övriga frågor

En doodleförfrågan har gjorts för att möjliggöra största närvaron inför sammanträdesplan för 2020. Följande datum är föreslagna.

19 februari – Årsbokslut och budgetramar

14 maj – Årsstämma, konstituerande samt styrelsemöte

24–25 september – Strategidag med styrelsemöte

10 december styrelsemöte – Prognos 2020

Samtliga möten föreslås hållas i Umeå förutom strategidagar i september. Ort meddelas senare.

Ordförande meddelar att Lekmannarevisionen önskar träffa delar av styrelsen vid styrelsemötet i december.

Styrelsen beslutar att Anders Öberg tillsammans med ordförande och VD träffa lekmannarevisionen i december samt godtar förslaget om sammanträdestider 2020.

§ 726 Styrelsens enskilda överläggningar

Ordförande avslutade mötet.

